

МОЗ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР НАУКОВОЇ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ
ТА ПАТЕНТНО-ЛІЦЕНЗІЙНОЇ РОБОТИ
(УКРМЕДПАТЕНТИНФОРМ)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВЯ УКРАЇНИ
Український центр наукової медичної інформації
та патентно-ліцензійної роботи
(Укрмедпатентінформ)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВЯ

№ 312 - 2012

Випуск 18 з проблеми
«Стоматологія»

ГОЛОВНОМУ СТОМАТОЛОГУ
МОЗ АР КРИМ, УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ
ЗДОРОВЯ ОБЛАСНИХ, СЕВАСТОПОЛЬСЬКОЇ
ТА КІЇВСЬКОЇ МІСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ
АДМІНІСТРАЦІЙ

Рекомендація головного спеціаліста
МОЗ України зі спеціальності
«Стоматологія»

КОМПЛЕКСНЕ ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ ТВЕРДИХ ТКАНИН ЗУБІВ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ НА ТЛІ ГЕНЕТИЧНО ОБУМОВЛЕНОЇ ПАТОЛОГІЇ СПОЛУЧНОЇ ТКАНИНИ

УСТАНОВИ-РОЗРОБНИКИ:

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МОЗ УКРАЇНИ

ХАРЬКІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

УКРМЕДПАТЕНТИНФОРМ
МОЗ УКРАЇНИ

А В Т О Р И:

к. мед. н. ЯРОШЕНКО О.Г.,
д. мед. н. КУЦЕВЛЯК В.І.

м. Київ

Суть впровадження. спосіб лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів у дітей раннього віку з генетично обумовленою патологією сполучної тканини.

Пропонується для впровадження в закладах охорони здоров'я (обласних, міських, районних) стоматологічного профілю спосіб лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів у дітей раннього віку з генетично обумовленою патологією сполучної тканини.

Захворювання твердих тканин зубів у дітей раннього віку мають вплив на розвиток постійних зубів і ведуть до ускладнень каріесу, ранньої втрати зубів, формування зубо-щелепних аномалій. Ці деструктивні процеси потенціюються у дітей раннього віку з генетично обумовленою патологією. Попередження цих процесів, ефективне лікування захворювань твердих тканин зубів у таких дітей є актуальною задачею дитячої стоматології.

На сьогодні в Україні не існує єдиних комплексних заходів для лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів у дітей перших трьох років з сполучнотканинною дисплазією.

Авторами розроблено комплекс лікувально-профілактичних заходів для лікування зубів у дітей раннього віку з генетично обумовленою патологією сполучної тканини і запропоновано вперше.

Для лікування каріесу зубів у дітей з генетично обумовленою патологією сполучної тканини рекомендовано:

- застосування техніки малоінвазивного відновного лікування при лікуванні середнього каріесу фронтальної групи зубів;
- використання гелю для хімічного видалення уражених тканин з подальшим пломбуванням порожнини склоіономірними цементами;
- застосування відстрочених методів лікування каріесу жувальних зубів із застосуванням матеріалів, що містять кальцій, як правило у поєднанні з атравматичним відновним лікуванням.

У перші відвідування рекомендовано проводити часткову обробку каріозної порожнини з наступним накладанням на дно та стінки каріозної порожнини кальційвміщуючої пасті під

тимчасову пломбу. Через 10-15 днів проведення остаточної обробки каріозної порожнини та пломбування склоіономірним цементом.

Для профілактики каріесу зубів у дітей з генетично обумовленою патологією сполучної тканини рекомендовано:

- навчання батьків і дітей індивідуальній гігієні порожнини рота;

- щоденний догляд за порожниною рота за допомогою силіконової зубної щітки (яка надягається на палець матері), дитячої зубної щітки (яку вибирають залежно від кількості зубів, що прорізались, в порожнині рота дитини) і зубним гелем, гелієвою зубною пастою, дитячою зубною пастою в залежності від віку;

- герметизація фісур з використанням конденсованого стеклоіономірного цементу;

- дієтотерапія: виключення м'ясних бульйонів, субпродуктів, ковбасних виробів, яловичини, борошняних виробів вищих сортів, манної крупи, какао, збагачення раціону продуктами рослинного походження, що містять вітамін С;

- вітамін С за схемою: перші 10 днів прийом вітаміну по 0,25-0,5 г. (по 0,25 г дітям у віці від 13 до 23 місяців, по 0,5 г дітям у віці від 24 до 36 місяців) після їжі, запиваючи молоком або лужним питтям, 10 днів перерва, наступні 10 днів прийом вітаміну у дозуванні, відповідно до віку;

- диспансерне спостереження 4 рази на рік.

Ефективність розробленого комплексу апробовано і доказано в клініці.

Було обстежено та проліковано запропонованим способом 39 дітей віком від 12 до 36 місяців з множинним каріесом на тлі генетично обумовленої патології сполучної тканини. До та після застосування розробленого комплексу дітям проводили біохімічні дослідження. Виміряли вміст кальцію та фосфору в сечі. До лікування вміст кальцію був знижений на 0,1ммоль/доб., фосфору – на 1,27 ммоль/доб. Стан гігієни порожнини рота оцінювався як поганий ($РГ=0,56$). Інтенсивність каріесу оцінювалася як висока ($кп=4,97\pm1,59$). Через 3 місяця після застосування комплексного лікування при повторному біохімічному дослідженні: вміст в сечі кальцію – $1,89\pm0,49$ ммоль/доб, фосфору – $18,37\pm0,9727$ ммоль/доб, рівень гігієни

порожнини рота добрий ($\text{РГ}=0,05$), інтенсивність каріесу не мала збільшення, були відсутні ускладнення каріесу зубів. Через рік після лікування редукція приросту каріесу складала 92%.

Висновок: ефективний результат лікування дітей раннього віку з генетично обумовленою патологією досягається завдяки проведенню ендогенної профілактики (призначення вітаміну С за схемою, дієтотерапія), екзогенної профілактики (індивідуальне призначення предметів та заходів профілактики, герметизація фісур) та завдяки особливостям лікування захворювань твердих тканин зубів (при лікуванні каріесу центральної групи зубів застосовання техніки малоінвазивного відновного лікування і подальше пломбування порожнини склоіономірним цементом; при лікуванні каріесу жувальних зубів застосування відстроченого методу лікування із застосуванням кальційвмістимих матеріалів).

Інформаційний лист складено за матеріалами НДР «Діагностика та лікування патології щелепно-лицової ділянки у дітей та дорослих» (№ Держреєстрації 0108U005250).

За додатковою інформацією з проблеми звертатись до авторів листа: Харківський національний медичний університет, кафедра стоматології, тел. 067 754 72 64, Ярошенко Олена Григорівна.